

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 octombrie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte - Nicolae Gordilă,

Judecători - Elena Covalenco, Ion Guzun,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Poparcea Constantin și avocatul Marandici Nicolae în numele inculpaților Crețu Vitalie și Trinca Ion, împotriva sentinței Judecătoriei Ialoveni din 12 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2014, în cauza penală privindu-i pe

Poparcea Constantin Vasile, născut la 26 iulie 1986, originar din s.Ciuciuleni, r-nul Nisporeni, domiciliat în s.Costești, r-nul Ialoveni,

Crețu Vitalie Ivan, născut la 25 septembrie 1979, originar și domiciliat în s.Piatra Albă, r-nul Ialoveni și

Trinca Ion Tudor, născut la 09 octombrie 1984, originar din mun.Chișinău, domiciliat în s.Mileștii Mici, r-nul Ialoveni.

Termenul examinării cauzei:

1. 09.04.2012 - 12.12.2013 - prima instanță,

2. 14.02.2014 - 08.04.2014 - instanța de apel,

3. 26.06.2014 - 22.10.2014 - instanța de recurs.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 12 decembrie 2013, a fost încetat procesul penal în privința lui Poparcea Constantin, Crețu Vitalie și Trinca Ion de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, în temeiul art.60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție a tragerii la răspunderea penală.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Poparcea Constantin, care în baza ordinului nr.198 EF din 16 mai 2008, deținea funcția de ofițer operativ de sector al postului de poliție Costești a Comisariatului de poliție Ialoveni, de comun acord și împreună cu Crețu Vitalie, care în baza ordinului nr.70 EF din 22 februarie 2008, deținea funcția de ofițer operativ de sector al postului de poliție Costești a Comisariatului de poliție Ialoveni și Trinca Ion, care în baza ordinului nr.70 EF din 22 februarie 2008, deținea funcția de ofițer operativ de sector al postului de poliție Mileștii Mici al Comisariatului de poliție Ialoveni, fiind persoane cu funcție de răspundere conform art.123 alin.(1) Cod penal, care prin stipularea legii sînt chemați să apere pe baza respectării stricte a legilor, viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de

atentate criminale și alte atacuri nelegitime, investiți cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art.24 alin.(2) din Constituția R.Moldova care prevede că nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante, art.1 art.2 pct.2), 4), art.12 pct.1), art.14, 15 din Legea RM nr.416 din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, pct.16 din Codul de etică și deontologie al polițistului, și atribuțiile funcționale stipulate în fișa postului funcției deținute, care îi obligă să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile R.Moldova, la 15 iulie 2008, avînd scopul depășirii atribuțiilor de serviciu, au intrat în gospodăria cet.Gorea Mihail din s.Costești, r-nul Ialoveni, și sub pretextul căutării cet.Gorea Veaceslav, în lipsa unui mandat de percheziție autorizat de către judecătorul de instrucție, Poparcea Constantin a intrat în casa și anexele casei, astfel, percheziționînd ilegal domiciliul unei persoane.

În timp ce polițistul Poparcea Constantin percheziționa domiciliul cet.Gorea Mihail, polițiștii Trinca Ion și Crețu Vitalie, în curtea gospodăriei l-au supus pe cet.Gorea Mihail acțiunilor de violență psihică și fizică, manifestate prin aplicarea multiplelor lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, prin ce au curmat acțiunile acestuia îndreptate la apărarea inviolabilității domiciliului său. Apoi, aplicînd violență fizică, Trinca Ion și Crețu Vitalie l-au doborât pe cet.Gorea Mihail la pămînt, după care l-au scos din ogradă și pe drumul format din pietriș, l-au tîrît spre automobilul lor, care era parcat aproximativ la 50 metri de la domiciliul acestuia.

Observînd aceste acțiuni ilegale ale polițiștilor în privința soțului său, cet.Gorea Maria a încercat să intervină în cazul dat, pentru a-i convinge pe polițiști de a înceta acțiunile sale criminale, însă Poparcea Constantin, acționînd în vederea înlăturării obstacolelor lui Trinca Ion și Crețu Vitalie, o ținea de braț pe cet.Gorea Maria.

La fel, fiica minoră Gorea Silvia, observînd acțiunile ilegale ale polițiștilor în privința tatălui său Gorea Mihail, a încercat să intervină în cazul dat, și anume pentru a-i convinge pe colaboratorii de poliție de a înceta acțiunile sale criminale, însă a fost lovită de către Crețu Vitalie cu pumnul în regiunea cutiei toracice, pierzînd echilibrul, ultima a căzut jos, prin ce i-au fost cauzate dureri fizice.

În rezultatul acțiunilor violente a inculpaților Trinca Ion și Crețu Vitalie, lui Gorea Mihail i-au fost provocate leziuni corporale sub formă de excorație pe față, echimoze pe hemitoracele stîng și gamba dreaptă, care se califică ca vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

3. Împotriva sentinței au declarat apel inculpatul C.Poparcea și avocatul N.Marandici în numele inculpaților V.Crețu și I.Trinca, care au solicitat:

- inculpatul C.Poparcea, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie achitat, motivînd că acțiunile sale nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate, că a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală, dîndu-i o încadrare juridică greșită; nici un martor audiat în ședințele de judecată nu a declarat că părțile vătămate au fost bătute de către el; instanța nu a ținut cont că venirea la domiciliul lui M.Gorea a fost în legătură cu căutarea feciorului acestuia, V.Gorea, care se eschiva de la prezentare la organele de drept, dînsul acționînd în conformitate cu legea;

- avocatul N.Marandici în numele inculpaților V.Crețu și I.Trinca, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că

învinuirea adusă acestora nu și-a găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești, iar instanța a apreciat eronat probele administrate; declarațiile părților vătămate referitor la faptul că polițiștii i-au aplicat lui M.Gorea multiple lovituri, sînt în contradicție cu declarațiile martorilor, care au declarat că nu au văzut ca polițiștii să aplice acestuia careva lovituri și nici lui S.Gorea; declarațiile lui M.Gorea urmau a fi apreciate critic, deoarece nu corespund realității; probele acumulate pe parcursul urmăririi penale și cele cercetate în cadrul ședinței de judecată confirmă faptul că inculpații, la 15.07.2008, exercitînd funcțiile de serviciu, au acționat în limitele legii și acțiunile lor nu întrunesc elementele infracțiunii încriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2014, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de inculpatul C.Poparcea și avocatul N.Marandici în numele inculpaților V.Crețu și I.Trinca, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că prima instanță, în conformitate cu cerințele legii și propriei convingeri, bazate pe cercetarea probelor sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect a ajuns la concluzia privind vinovăția lui C.Poparcea, V.Crețu și I.Trinca în comiterea infracțiunii prevăzute de 328 alin.(1) Cod penal, care rezultă din materialele cauzei și se racordă la ele.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele părții apărării, precum că în acțiunile inculpaților lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate, pe motiv că dîșii, aflîndu-se în exercitarea funcției, avînd spre executare căutarea cet.V.Gorea, au acționat în limitele legii în privința lui M.Gorea. Instanța, la acest capitol, a menționat că inculpații urmau să acționeze în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, să întocmească o citație pe numele lui V.Gorea sau o ordonanță de aducere silită a acestuia, fapt ce nu a fost făcut de inculpați.

Referitor la ultragierea inculpaților de către M.Gorea, pentru care fapt a fost sancționat cu 5 zile de arest, instanța de apel a menționat că, în cadrul examinării cauzei administrative în privința lui M.Gorea, acesta a declarat că a fost bătut, tîrît și dus forțat la comisariatul de poliție de către 3 colaboratori de poliție, care au venit la 15.07.2008 la domiciliul său, dînsul nu a opus rezistență fizică, ci doar a încercat să le explice acestora că nu a făcut nimic și ei nu sînt în drept să-l rețină, mai mult că, procedura administrativă în privința lui M.Gorea a fost casată din lipsa în acțiunile acestuia a contravențiilor prevăzute de art.174/6 alin.(1) și art.174/5 alin.(1) Cod administrativ, hotărîre care a rămas irevocabilă.

Astfel, instanța de apel a considerat corecte concluziile primei instanțe că prin acțiunile îndreptate spre reținerea lui M.Gorea cu aplicarea forței fizice și a aducerii forțate a acestuia la comisariatul de poliție, inculpații au depășit în mod vădit drepturile și atribuțiile acordate prin lege.

De asemenea, instanța de apel a menționat că nu pot fi reținute nici argumentele părții apărării, precum că inculpații nu au aplicat forța fizică asupra lui M.Gorea și S.Gorea, iar C.Poparcea nu a perchezitionat domiciliul familiei date, or, acestea sînt combătute prin declarațiile părților vătămate M.Gorea, S.Gorea, a martorului M.Gorea și prin rapoartele de expertiză medico-legală din 21.09.2009, din care rezultă că la M.Gorea s-a depistat excoriație pe față, echimoze pe hemitoracele stîng și gamba dreaptă, care se califică ca vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății și care nu sînt caracteristice automutilării, iar formarea lor în rezultatul căderii se exclude, luînd în considerație localizarea și caracterul lor.

Astfel, instanța a conchis că argumentele apelanților că nu li s-a adus învinuirea de comiterea unei fapte ce ar constitui depășirea atribuțiilor de serviciu, este neîntemeiată.

Totodată, instanța de apel a menționat că sancțiunea art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal (red.2008) prevede pedeapsa închisorii de la 2 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar sancțiunea art.166¹ alin.(1) Cod penal (red.2012), în care ar urma reîncadrarea corectă a faptelor comise de inculpați, prevede pedeapsa închisorii de la 2 la 6 ani sau amendă în mărime de la 800 la 1000 de unități convenționale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

Prin urmare, pedeapsa prevăzută de art.166¹ alin.(1) Cod penal, în ce privește pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate este mai gravă comparativ cu cea prevăzută de art.328 alin.(1) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal a conchis că, aplicînd prevederile art.8, 10 Cod penal în speță, urma a fi menținută încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților la momentul săvîrșirii faptei, în baza art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal (red.2008), aceasta fiind corectă, însă, avînd în vedere că, la caz, au declarat apeluri doar partea apărării, și ținînd cont de prevederile art.410 Cod de procedură penală, potrivit căruia instanța de apel, soluționînd cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat apel, mai mult ca atît, procurorul în instanța de fond a solicitat reîncadrarea acțiunilor inculpaților în alin.(1) art.328 Cod penal, instanța de apel este în situația de a menține sentința instanței de fond.

Instanța de apel, reținînd faptul că infracțiunea prevăzută la art.328 alin.(1) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar potrivit art.16 alin.(3) Cod penal, persoana se liberează de răspunderea penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii mai puțin grave a expirat termenul de 5 ani, a considerat că soluția primei instanțe privind încetarea procesului penal în privința inculpaților este în conformitate cu prevederile art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, care stipulează că în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești nominalizate au declarat recursuri ordinare inculpatul C.Poparcea și avocatul N.Marandici în numele inculpaților V.Crețu și I.Trinca, care au solicitat:

- inculpatul C.Poparcea care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că instanțele nu au ținut cont de declarațiile sale, apreciindu-le critic, prin ce a fost încălcat dreptul lui la un proces echitabil; învinuirea adusă lui se referă la percheziționarea domiciliului părții vătămate, dar nu la aplicarea loviturilor sau a altor acțiuni de tortură asupra părților vătămate; fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii imputate;

- avocatul N.Marandici în numele inculpaților V.Crețu și I.Trinca care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că totalitatea probelor acumulate pe parcursul urmăririi penale și cercetate în cadrul ședințelor de judecată confirmă faptul că inculpații, exercitînd funcția de serviciu, au

acționat în limitele legii și acțiunile lor nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate; nici un martor nu a indicat că V.Crețu și I.Trinca i-ar fi maltratată pe M.Gorea și S.Gorea cu toate acestea instanțele, în lipsa probelor, i-au recunoscut pe aceștia vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal; instanțele nu au dat nici o apreciere faptului că în raportul primar de examinare medico-legală careva leziuni la M.Gorea nu au fost depistate, nu s-au luat în considerație nici declarațiile martorilor, care au relatat că nu au văzut ca polițiștii să aplice lovituri părților vătămate.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat dispunerea inadmisibilității recursurilor, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit textului recursurilor, ca temei de casare a hotărârilor în cauză recurenții au invocat prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau nu au fost întrunite elementele infracțiunii ori faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Raportînd normele nominalizate la situația în cauză, Colegiul conchide că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare, iar reieșind din textul recursurilor, recurenții de fapt critică procedura de apreciere a probelor, care ține de starea de fapt a cauzei și care a fost deja statuată de către instanțele de fond, de competența cărora este stabilirea acesteia.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Colegiul penal constată că instanțele de fond, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar verificîndu-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cît și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția lui C.Poparcea, V.Crețu și I.Trinca în comiterea infracțiunii imputate, să fie justă și întemeiată.

Conform textelor sentinței și deciziei, instanțele de judecată au conchis că vinovăția lui C.Poparcea, V.Crețu și I.Trinca în săvîrșirea infracțiunii imputate se dovedește prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, precum și administrate în cadrul cercetării judecătorești, și cercetate în cadrul instanței de apel, și anume: declarațiile părților vătămate M.Gorea, S.Gorea, a martorilor I.Railean, M.Gorea, A.Bortă și I.Gîncota, și actele cauzei - plîngerile părților vătămate, raportul de examinare medico-legală din 21.09.2009, potrivit căruia la M.Gorea au fost depistate leziuni corporale sub formă de excoriație pe față, echimoze pe hemitoracele stîng și gamba dreaptă, care se califică ca vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Probele indicate sînt pertinente, concludente, utile și veridice, coroborează între ele și nu prezintă temei de îndoială.

Astfel, Colegiul penal reține că instanțele de fond întemeiat au ajuns la concluzia că în acțiunile lui C.Poparcea, V.Crețu și I.Trinca sînt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, vinovăția acestora fiind pe deplin dovedită prin probele sus-menționate, detaliat expuse la pct.4 al prezentei decizii.

Prin urmare, argumentele recurenților, precum că în acțiunile inculpaților lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art.328 Cod penal, sînt neîntemeiate și contravin actelor cauzei, inclusiv declarațiilor părților vătămate, a martorilor, și actelor cauzei, care au fost apreciate de instanțele de fond în mod obiectiv.

Colegiul penal atestă că, potrivit conținutului deciziei instanței de apel, aceasta și-a motivat soluția adoptată, pronunțîndu-se asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, soluție expusă detaliat și motivat la pct.4 al prezentei decizii. Astfel, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.413-415 Cod de procedură penală, iar decizia cuprinde fondul apelurilor și temeiurile de fapt și de drept, care au dus la respingerea acestora, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Astfel, concluzia instanțelor de fond privind vinovăția inculpaților în săvîrșirea infracțiunii imputate, în opinia instanței de recurs, este justă și întemeiată, deoarece în speță, cert s-a constatat că inculpații fără îndoială au depășit atribuțiile de serviciu - V.Crețu și I.Trinca au aplicat violență asupra părții vătămate M.Gorea, căruia i-au fost cauzate vătămări corporale, iar C.Poparcea a percheziționat domiciliul acestuia neavînd careva împuterniciri în acest sens.

Temeiul invocat de recurenți, precum că inculpații nu și-au depășit atribuțiile de serviciu și nu au aplicat violență față de părțile vătămate, sînt combătute prin probele sus-menționate administrate în cauză, iar instanțele de fond, verificînd circumstanțele date, au constatat că pătrunderea în gospodăria familiei Gorea fără a avea vreun act legal întru căutarea lui V.Gorea, aplicarea violenței asupra lui S.Gorea și M.Gorea, aducerea forțată a acestuia din urmă de către inculpați la Comisariatul de poliție, dovedește cert că aceștia au depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege.

Argumentele recurentului, precum că instanțele de fond eronat au apreciat probele cauzei, că declarațiile părții vătămate urmau a fi apreciate critic, deoarece nu corespund realității, nu pot fi reținute, pe motiv că aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și nu poate constitui temei pentru recurs. Mai mult, aceste argumente au fost invocate și în apel, iar instanța de apel, examinîndu-le în ansamblu, s-a pronunțat detaliat și motivat asupra lor în decizie.

Astfel, Colegiul penal reține că solicitările recurenților privind achitarea inculpaților, nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate în cauză, iar nerecunoașterea vinovăției de către aceștia în comiterea infracțiunii imputate, este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului său la apărare.

În ce privește încetarea procesului penal în privința inculpaților, Colegiul constată că instanțele de fond just au menționat că infracțiunea pentru care aceștia sînt învinuiți - art.328 alin.(1) Cod penal, în temeiul art.16 alin.(3) Cod penal, se atribuie la categoria celor mai puțin grave, iar potrivit art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală, dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii a expirat 5 ani. Prin

urmare, procesul penal în privința acestora corect a fost încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de inculpatul C.Poparcea și avocatul N.Marandici în numele inculpaților V.Crețu și I.Trinca, fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Poparcea Constantin și avocatul Marandici Nicolae în numele inculpaților Crețu Vitalie și Trinca Ion, împotriva sentinței Judecătoriai Ialoveni din 12 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2014, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 19 noiembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Ion Guzun